

Regionální komitét IUCr 2001-2004

RNDr. Zbyněk Šourek, CSc. (předseda)
Fyzikální ústav AV ČR, Praha

Prof. Ing. Marian Koman, DrSc. (místopředseda)
Katedra anorganické chemie, STU Bratislava

Ing. Lubomír Čaplovič, PhD.
Materiálovotechnická fakulta, STU Trnava

Doc. RNDr. Juraj Černák, CSc.
Prírodovedecká fakulta, Univerzita P. J. Šafárika,
Košice

RNDr. Jaromír Hrdý, DrSc.
Fyzikální ústav AV ČR, Praha

RNDr. Jaromír Marek, PhD.
Laboratoř funkční genomiky a proteomiky
Přírod. fakulta Masarykovy university, Brno

RNDr. Pavol Šutta, CSc.
Katedra fyziky, Vojenská akadémia
Liptovský Mikuláš

Doc. RNDr. Zdeněk Trávníček, PhD
Katedra anorganické a fyzikální chemie,
Přírodovědecká fakulta UP, Olomouc

V srpnu se v Ženevě uskutečnil XIX. kongres a valné shromáždění IUCr, které se koná v tříletých intervalech. Valného shromáždění se s finanční podporou Rady pro zahraniční styky AV ČR zúčastnil jako delegát i zástupce Regionálního komitétu českých a slovenských krystalografů. Na tomto shromáždění byly doplněny komise. Zastoupení Čechů a Slováků v nich je stále žalostné. Náš Regionální komitét byl zařazen do II. kategorie, čímž mu přísluší dva hlasy při rozhodování Valného shromáždění, a byl zvolen nový výkonný výbor IUCr (viz např. <http://www.iucr.ac.uk/>). Tento výbor v průběhu svého funkčního období bude mj. posuzovat návrhy na místo konání XXII. kongresu v roce 2011, o jehož organizaci se případně chceme ucházet. Kongres měl tradičně vysokou odbornou úroveň, mezi více než 2000 účastníky bylo asi 20 kolegů z ČR, vesměs členů naší Kryštalografické společnosti, a bohužel jen dva kolegové ze Slovenska.

Z. Šourek

Zprávy

Výuka kryštalografie

Odborná skupina chemie a fyziky tuhých látok zorganizovala seminár pod názvom „Stav a perspektívy výučby kryštalografie na vysokých školách“. Seminár sa uskutočnil v rámci „Rozhovorov o aktuálnych otázkach röntgenovej a neutrónovej difrakcie“ pod poradovým číslom 254, dňa 6. 2. 2002 na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie na Katedre anorganickej chemie.

Už dlhšie obdobie boli na rôznych podujatiach organizovaných Kryštalografickou spoločnosťou (KS) a Odbor-

nou skupinou chemie a fyziky tuhých látok (OS CHFTL) prezentované názory kryštalografickej komunity o nedostatočnej výučbe kryštalografie na vysokých školách. Z tohto dôvodu sa OS CHFTL podujala zorganizovať v rámci tradičných „Rozhovorov“ seminár na túto tému.

O vystúpenie na seminári bolo požiadanych 26 pracovníkov zo Slovenskej i Českej republiky, ktorí prichádzajú vo väčšej či menšej miere do kontaktu s výučbou kryštalografie. Na seminári sa zúčastnilo 42 účastníkov a v prvej časti odznelo 15 príspevkov. Seminár otvoril Prof. RNDr. Milan Melník, DrSc., vedúci Katedry anorganickej chemie FCHPT. Seminár viedol RNDr. Lubomír Smrček, CSc., pracovník Ústavu anorganickej chemie SAV. S príspevkami o výučbe kryštalografie na jednotlivých fakultách vystúpili:

Doc. Ing. Drahoš Barančok, CSc. - Katedra fyziky FEI STU, Bratislava

RNDr. Antonín Buchal, CSc. - Fakulta strojnínho inžinierstva, Brno

Ing. Lubomír Čaplovič, CSc. - Katedra materiálového inžinierstva, MTF STU Trnava

Doc. RNDr. Juraj Černák, CSc. - Katedra anorganickej chemie, PF UPJŠ, Košice

Doc. RNDr. Pavol Fejdi, CSc. - Prír.F. UK v Bratislave, študijný odbor geológia

Prof. Ing. Jaroslav Fiala, DrSc. - Západočeská univerzita, Plzeň

Ing. Nikolaj Ganev, CSc. - FJFI UK, Praha

Doc. RNDr. Jiří Kameníček, CSc. - PĚF UP, Olomouc

RNDr. Viktor Kavečanský, DrSc. - Ústav experimentálnej fyziky SAV, Košice

Doc. Ing. Marian Koman, DrSc. - Katedra anorg. Chemie FCHPT STU, Bratislava

RNDr. Radek Kužel, CSc. - MFF UK, Praha

RNDr. Jaromír Marek, CSc. - LF GP, Přírodovědecká fakulta MU, Brno

Doc. Ing. František Pavelčík, DrSc. - Prír.F UK, Bratislava

Ing. Slavomír Ďurovič, CSc. - Ústav anorganickej chemie SAV, Bratislava

Spoločným znakom všetkých vystúpení bolo konštatovanie, že výučba kryštalografie sa dostala na okraj záujmu, v žiadnom študijnom programe fakúlt sa nenachádza ako samostatný predmet, napriek tomu, že kryštalografia vytvára základný pohľad na štruktúru tuhých látok a poskytuje nevyhnutné teoretické podklady pre metódy jej charakterizácie a pre správnu interpretáciu súvislostí medzi štruktúrou a vlastnosťami látok. V niektorých predmetoch sa vyskytuje len čiastočne, využíva sa len obmedzený výsek pre potreby prednášaného predmetu, napriek tomu, že tieto vedomosti by mali patriť medzi základnú výbavu študenta. Mali by slúžiť študentom nielen ako metóda myslenia, ale aj aplikácie v oblasti štruktúry tuhých látok.